

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

معنی الأديب

مبحث «اذما» و «اذن»

جلسه ۹

استاد وافی

ادله رد نظریه دوم (اینکه ناصب اذا جواب اذا است):

۱. در این صورت دو جمله شرط و جزاء تبدیل به یک جمله طولانی می شود.
۲. لازمه این سخن، عمل عامل در ظرفین متضاد است در مثال: «إِذَا جِئْتَنِي الْيَوْمَ أَكْرَمْتُكَ غَدًا»
۳. گاهی جواب، مقرون به «اذا» فجائیه و حرف ناصخ است، در حالی که این ها صدارت طلب هستند که نمی گذارند مابعدشان در ما قبلشان عمل کنند. (ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ)

کلمه «اذما»:

۱. از ادات شرطی است که دو جزء را جزم می دهد
وَإِنَّكَ إِذَا تَأْتِ مَا أَنْتَ آمِرٌ * * * بِه تُلْفٍ مِنْ إِيَّاهِ تَأْمُرُ آتِيَا
۲. اذا نزد سیبویه حرف است و نزد مبرد ظرف.
۳. بسیار کم اتفاق می افتد که اذا عمل جزم می دهد.

کلمه «اذأ»:

۱. نوع الف: جمهور می گویند حرف است ب: غیر جمهور می گویند اسم است
۲. معنی الف: جواب و جزاء ب: گاهی فقط جواب

معمولا جواب برای «ان» و «لو» قرار می گیرد. (قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ)

۳. چگونگی وقف: نظرمصنف این است که در حال وقف، نون تبدیل به الف می شود.

۴. عمل: نصب فعل مضارع

۵. شروط عمل: الف: تصدير ب: معنی استقبال ج: اتصال به فعل